

BANJA LUKA 2024

Evropska
prestonica
kulture

GRAD KANDIDAT

GRADOVI KOJI SU PONIJELE TITULU EVROPSKE PRESTONICE KULTURE

- 1985.** Atina (Grčka)
- 1986.** Firenca (Italija)
- 1987.** Amsterdam (Holandija)
- 1988.** Zapadni Berlin (Zapadna Njemačka)
- 1989.** Pariz (Francuska)
- 1990.** Glazgov (Velika Britanija)
- 1991.** Dablin (Irska)
- 1992.** Madrid (Španija)
- 1993.** Antwerpen (Belgija)
- 1994.** Lisabon (Portugal)
- 1995.** Luksemburg (Luksemburg)
- 1996.** Kopenhagen (Danska)
- 1997.** Solun (Grčka)
- 1998.** Stokholm (Švedska)
- 1999.** Vajmar (Njemačka)
- 2000.** Avinjon (Francuska), Bergen (Norveška), Bolonja (Italija), Brisel (Belgija), Helsinki (Finska), Krakov (Poljska), Prag (Češka), Rejkjavik (Island), Santijago de Kompostela (Španija)
- 2001.** Porto (Portugal), Rotterdam (Holandija)
- 2002.** Briž (Belgija), Salamanka (Španija)
- 2003.** Grac (Austrija)
- 2004.** Đenova (Italija), Lil (Francuska)
- 2005.** Kork (Irska)
- 2006.** Patras (Grčka)
- 2007.** Sibiu (Rumunija), Luksemburg (Luksemburg)
- 2008.** Liverpool (Velika Britanija), Stavanger i Sandnes (Norveška)
- 2009.** Vilnius (Litvanija), Linc (Austrija)
- 2010.** Esen (Njemačka), Istanbul (Turska), Pečuj (Mađarska)
- 2011.** Turku (Finska), Talin (Estonija)
- 2012.** Gimarais (Portugal) Maribor (Slovenija)
- 2013.** Marselj (Francuska), Košice (Slovačka)
- 2014.** Umeo (Švedska), Riga (Letonija)
- 2015.** Mons (Belgija), Plzen (Češka)
- 2016.** San Sebastijan (Španija), Vroclav (Poljska)
- 2017.** Arhus (Danska), Pafos (Kipar)
- 2018.** Leuwarden (Holandija), Valeta (Malta)
- 2019.** Matera (Italija), Plovdiv (Bugarska)
- 2020.** Golvej (Irska), Rijeka (Hrvatska)
- 2021.** Temišvar (Rumunija), Elefsina (Grčka), Novi Sad (Srbija)

ŠTA JE EVROPSKA PRESTONICA KULTURE?

Evropska prestonica kulture (dalje u tekstu: EPK) najdugovječniji je i najpoznatiji program kulture Evropske unije i sastavni dio programa Kreativna Evropa, koji sprovodi Evropska komisija za podršku i sufinansiranje projekata iz oblasti kulture (KULTURA) i audiovizuelnog sektora (MEDIA). Program je pokrenut 1985. godine, a prema zamisli grčkog ministra kulture Meline Merkuri (Melina Mercouri), koja je smatrala da kulturi treba dati jednaku težinu i važnost kao trgovini i ekonomiji, koje su tada bile glavni prioriteti Evropske zajednice. Kao rezultat njenog prijedloga, ministri kulture Evropske zajednice 13. juna 1985. ustanovili su Evropski grad kulture kao jednogodišnji događaj „kako bi približili narode Država članica jedne drugima“ (Rezolucija Savjeta Evrope 85/C 153/02); s vremenom Program je preimenovan iz „grada“ u „prestonicu“. Od 1985. do 2016. godine 52 grada ponijela su ovu prestižnu titulu, a do 2033. ponijeće je još 33 grada.

CILJEVI PROGRAMA

OPŠTI CILJEVI

- Očuvanje i promocija raznolikosti kultura u Evropi i naglašavanje njihovih zajedničkih veza, kao i povećanje osjećanja pripadnosti građana zajedničkom kulturnom prostoru.
- Podsticanje kulturnog doprinosa dugoročnom razvoju gradova u skladu s njihovim strategijama i prioritetima.
- Poboljšanje obima, raznolikosti i evropske dimenzije kulturne ponude u gradovima, što uključuje i međunarodnu saradnju.
- Podsticanje pristupa kulturi i učestvovanja u kulturi.
- Jačanje kapaciteta kulturnog sektora i njegovih veza s drugim sektorima.

CILJEVI EPK MORAJU BITI USKLAĐENI SA CILJEVIMA PROGRAMA KREATIVNA EVROPA

- Očuvanje i promocija evropske kulturne i jezičke raznolikosti.
- Promocija evropskog kulturnog nasljeđa i jačanje konkurentnosti evropskih kulturnih i kreativnih sektora, s ciljem podsticanja pametnog, održivog i uključivog razvoja.

REZULTATI I EFEKTI PROGRAMA EPK

Gradovi koji su uspješno realizovali program EPK imaju trajnu korist od nasljeđa ove titule. Uspješne Evropske prestonice kulture ne temelje se toliko na tradiciji i kulturnom nasljeđu koliko na viziji budućnosti i razvoju grada kroz nove trendove i uticaje. Osim toga, mnogi gradovi iskoristili su Program da kreativno i kritički problematizuju traume iz svoje istorije, te da značajno promijene vlastiti identitet i imidž u očima lokalnog stanovništva ili stranih posjetilaca.

Dosadašnji nosioci titule EPK istakli su sljedeće pozitivne efekte Programa:

- Projekat EPK djelovao je kao katalizator za postepene promjene u gradu ili dijelovima grada;
- Zabilježeno je veće samopoštovanje građana i osjećanje ponosa prema svom gradu;
- Prisutno je i povećano učešće u kulturnoj ponudi grada, posebno kod publike koja redovno ne posjećuje kulturne događaje i ne učestvuje u njima;
- Razvila se nova kulturna ponuda u gradu, nove vještine, kao i nove mogućnosti za umjetnike i ustanove kulture;
- Uz to je zabilježena jasnija međunarodna prepoznatljivost i profilisanost grada, što često ima za posljedicu veći turistički priliv i ugled;
- Organizatori iz brojnih uspješnih EPK gradova ističu nekoliko ključnih faktora za dobru i uspješnu godinu titule, kao što su: kvalitetna i realistična prijava, originalan program i moto, dobro razvijena komunikacijska strategija i strategija razvoja kulture, kao i stabilan budžet za realizaciju titule EPK.

KAKO SE BANJALUKA UKLAPA U OVAJ PROGRAM?

Pored gradova iz država članica EU, u programu EPK odnedavno mogu učestvovati i gradovi iz zemalja kandidata/potencijalnih kandidata, koje učestvuju u programu Kreativna Evropa (ili kasnijim programima EU koji podržavaju kulturu). U periodu od 2020. do 2033, svake treće godine, pored standardno dva grada iz zemalja EU, titulu EPK ponijeće i jedan grad iz zemlje kandidata/potencijalnog kandidata. Specifično, to su 2021, 2024, 2027, 2030. i 2033. godina.

Službeni poziv na koji se prijavljuju gradovi kandidati objavljuje se oko šest godina prije godine u kojoj se dodjeljuje titula. Na primjer, u decembru 2014. objavljen je poziv za EPK 2021, kada je titulu ponio Novi Sad, a 13.10.2017. poziv za 2024. godinu, za koju se prijavljuje Banjaluka.

Veličina grada, sama po sebi, nije važna. Evropske prestonice kulture bile su i metropole s više od milion stanovnika, ali i gradovi s manje od 25.000 stanovnika. Grad može uključiti okolno područje (susjedne gradove ili cijele regije): npr. Luksemburg je 2007. uključio i *Grand Region*, Esen 2010. Rursku oblast, a Maribor 2012. pet drugih gradova u istočnoj Sloveniji. Ipak, jedan grad mora biti vodeći kao nosilac glavnih obaveza i odgovornosti.

Program treba biti okrenut budućnosti. Bogata kulturna baština može poslužiti kao temelj kandidature, ali ona nije njena suština: EPK nije varijacija popisa Uneska ili oznake evropske baštine. Gradu se ova titula dodjeljuje isključivo na osnovu njegove prijave koja treba biti dominantno okrenuta budućnosti, a ne prošlosti. Dakle, nije važno koliko gradskih ustanova kulture Banjaluka ima, može li se pohvaliti bogatstvom kulturno-istorijskih spomenika i slično, nego kakav plan razvoja može i planira ponuditi.

Predloženi program EPK ne može biti suma već postojećih kulturnih aktivnosti. Titula EPK dodjeljuje se na osnovu posebnog programa, koji može krenuti od postojeće

kulturne ponude grada, ali je kvalitativno mora nadmašiti. Nema gotove formule ili standardnog obrasca za kreiranje programa. Svaki je grad jedinstven. Program bi trebalo da odražava njegove potrebe i ciljeve, u skladu sa službenim kriterijumima projekta EPK. To znači da u program s kojim se planira prijaviti ne mogu ući postojeći događaji i manifestacije poput, na primjer, Teatar festa „Petar Kočić“, Demofesta ili Međunarodnog festivala animiranog filma „Banja Luka“. Takođe, nikakvu ulogu ne igra ni činjenica da Banjaluka nema veliki ili dovoljan broj manifestacija ili da su se pojedine manifestacije u posljednjih nekoliko godina ugasile. Važan je plan razvoja i jedan novi sistem koji će Banjaluka ponuditi za budućnost, a u kojem mogu učestvovati sve institucije kulture, javne ustanove kulture, organizacije, agencije, privatna i fizička lica.

Vizija i ciljevi. Važno je da grad kandidat ima jasnu predstavu o svojim ciljevima za EPK, jer se svaki grad odlikuje jedinstvenim nizom izazova i mogućnosti. Jasnoća vizije i ciljeva ukazuje na ozbiljan postupak planiranja i u velikoj mjeri olakšava upravljanje projektom EPK i javnu odgovornost. Ciljevi treba da obuhvate kriterijume programa EPK, kao i lokalne ciljeve.

Riječ je o kulturnom projektu. Mnogi gradovi ostvarili su značajne privredne ili društvene dobiti od projekta EPK: poboljšali su gradsku infrastrukturu, fizički obnovili grad, povećali lokalna ulaganja itd. To su pozitivni prateći efekti EPK. U svojoj suštini EPK je projekat razvoja kulture namijenjen građanima, umjetnicima i kulturnim radnicima. Međunarodna promocija grada kroz kulturu sasvim je sigurno jedna od važnih karakteristika EPK, dok turizam sam po sebi nije primarni cilj jer bi glavni naglasak Programa ipak trebalo zadržati na lokalnom stanovništvu.

Strateški pristup. Gradovi nose titulu godinu dana prije nego što ih naredne godine zamijene drugi nosioci naslova. Međutim, na EPK ne treba gledati kao na jednogodišnji događaj, nego na događaj koji traje. Za pripremu, izradu i realizaciju projekta

potrebno je šest do sedam godina kontinuiranog i održivog rada, koji u slučaju Banjaluke počinje od 2017, kada je Grad Banjaluka i zvanično odlučio ući u proces kandidature. Samim tim, dugotrajni trud može rezultovati i dugoročnim efektima: mnoge EPK ubiru plodove titule godinama i decenijama poslije, što samo govori o tome da titula EPK zapravo donosi velike koristi onim gradovima koji su spremni uložiti odgovarajući napor. Uspješne EPK koristile su titulu kao svoj katalizator promjena u kulturnom i opštem razvoju grada, povezujući kulturu s obrazovanjem, turizmom, prostornim planiranjem i slično.

Veliki broj događaja i projekata nije nužan uslov za osvajanje titule EPK. Program treba biti usklađen sa ciljevima i finansijskim mogućnostima grada kandidata. Projekat ne bi smio previše opteretiti upravne strukture ili građane.

Ovo je evropski projekat. Program treba isticati i zajedničke karakteristike i raznolikost kultura u Evropi. Ukupna vizija ovog događaja treba biti evropska, a program privlačan i na evropskom/ međunarodnom nivou.

PROCEDURA PRIJAVE

POSTUPAK IZBORA I IMENOVANJA

Evropska komisija u Službenom listu Evropske unije objavljuje poziv za podnošenje prijava najmanje šest godina prije početka godine naslova. Za 2024. godinu poziv je objavljen u petak 13.10.2017. Zainteresovani gradovi iz zemalja kandidata/potencijalnih kandidata za članstvo u EU svoje prijave dostavljaju Evropskoj komisiji na propisanom obrascu koji se objavljuje zajedno s pozivom. Ključni element prijave jeste prijavna knjiga, takozvani **BidBook**, koja sadrži ciljeve kandidata, program, finansijske planove, upravljačku strukturu itd. Grad kandidat pravi prijavnu knjigu na osnovu upitnika koji je dostupan na veb-stranici Evropske komisije. Obično se sastoji od 80 do 100 strana A4 formata.

Postupak izbora odvija se u dvije faze: predselekcija i izbor.

Tijelo koje donosi odluke u obje ove faze jeste Stručna komisija, koju sačinjavaju osobe sa naglašenim stručnim znanjem i iskustvom u području kulture, razvoju gradova, te organizaciji EPK ili međunarodnog događaja sličnog obima i nivoa. Stručnu komisiju imenuju institucije i tijela EU. Stručna komisija sprovodi predselekciju najmanje pet godina prije godine titule na osnovu prijavne knjige svakog kandidata, koju Banjaluka predaje 10.10.2018. Nakon što ocjeni prijavu, Stručna komisija pravi listu gradova kandidata koji ulaze u uži, finalni izbor, te objavljuje izvještaj o predselekciji, koji dostavlja Evropskoj komisiji. Rezultate predselekcije Banjaluka može očekivati početkom 2019. godine.

Osim toga, Stručna komisija daje preporuke gradovima koji su prošli u nastavak takmičenja. Gradovi kandidati koji su ušli u uži izbor dopunjavaju i dorađuju svoje prijave. Usklađuju ih sa kriterijumima i uzimaju u

obzir preporuke Stručne komisije navedene u izvještaju o predselekciji. Dopunjene prijave dostavljaju Evropskoj komisiji, koja ih prosljeđuje Stručnoj komisiji na novu procjenu. U skladu sa svojim nalazima i procjenama, Stručna komisija objavljuje izvještaj o finalnoj selekciji gradova kandidata koji su ušli u uži izbor. On sadrži preporuku za imenovanje najviše jednog grada iz jedne zemlje kandidata/potencijalnog kandidata. Izvještaj sadrži i preporuke dotičnom gradu u vezi sa napretkom koji je potrebno ostvariti do početka godine titule. Stručna komisija dostavlja izvještaj Evropskoj komisiji, koja na osnovu preporuke iz izvještaja imenuje grad koji će nositi titulu u odgovarajućoj godini. Evropska komisija izvještava institucije EU o imenovanju, najkasnije četiri godine prije početka godine naslova.

U slučaju da nijedan od gradova ne ispuni potrebne kriterijume, Stručna komisija može preporučiti da se titula za tu godinu ne dodijeli.

MONITORING

Nakon što neki grad bude imenovan Evropskom prestonicom kulture, on ima na raspolaganju period od četiri godine za pripremu i realizaciju svih neophodnih procedura kako bi godina u kojoj će ponijeti titulu bila što uspješnija, a njezini pozitivni efekti što dugoročniji. Grad, odnosno gradska uprava, mora ispuniti niz administrativnih zahtjeva, a poseban naglasak jeste na donošenju dugoročne strategije razvoja kulture grada. Program EPK sprovode grad i gradska uprava na administrativno-političkom nivou, a širu stratešku viziju realizuju i kulturni stručnjaci i umjetnici, različite inicijative i sektori. U ovom periodu Stručna komisija kontinuirano nadgleda tim koji radi na realizaciji Programa, te daje stručne savjete. Stručna komisija ima zadatak održavanja ugleda programa EPK. Zato je njihova aktivna saradnja s upravljačkim timom od ključne važnosti. Upravljački tim EPK dužan je obavještavati Stručnu komisiju o svim važnim promjenama u tom razdoblju (promjene u upravljačkoj strukturi, imenovanja novih rukovodilaca, finansijske izmjene, veće promjene programa i slično). Stručna komisija, u statusu „prijateljskog kritičara“, upravljačkom timu zauzvrat daje savjete i smjernice, te prati napredak u ostvarivanju rokova i ciljeva zacrtanih u prijavnoj knjizi.

EVALUACIJA

EPK ima obavezu izraditi evaluaciju nakon godine titule i poslati je Evropskoj komisiji u roku od 12 mjeseci nakon titule. Ona će biti objavljena kako bi ostale prestonice kulture i gradovi kandidati imali koristi od nje, a istovremeno predstavlja i izraz javne odgovornosti. Trebalo bi da evaluacija bude vjerodostojna, a ne samopromotivnog karaktera, te da ima kvantitativnu i kvalitativnu dimenziju. Idealno bi bilo da je obavi organizacija nezavisna od upravljačkog tima EPK, ali koja ima potpuni pristup svim podacima.

KRITERIJUMI

Stručna komisija procjenjuje potencijale grada kandidata na osnovu šest kriterijuma. Ispitujući svih šest kriterijuma zajedno, Stručna komisija stvara sliku o potencijalima grada kandidata za dugoročni i održivi opštredruštveni, privredni i kulturni razvoj. Na osnovu nje Stručna komisija procjenjuje na koje načine program EPK u pojedinom gradu kandidatu može podstaći lokalni razvoj, obnovu grada, poboljšanje kvaliteta života, razvoj turizma i kulturnog turizma, nove mogućnosti zapošljavanja, te dugoročno ulaganje u napredak društva kroz kulturu.

KRITERIJUM 1: DOPRINOS DUGOROČNOJ STRATEGIJI RAZVOJA KULTURE

Prilikom prijave grad kandidat treba imati strategiju razvoja kulture, koja obuhvata inicijativu EPK kao i planove za podršku kulturnim aktivnostima i nakon godine titule. Strategija treba obuhvatati planove za jačanje kapaciteta kulturnog i kreativnog sektora, te razvoj dugoročnih veza između kulturnog, privrednog i društvenog sektora grada kandidata. U svjetlu strategije, grad kandidat procjenjuje kakav bi dugoročni kulturni, društveni i privredni efekat, uključujući urbani razvoj, titula EPK imala za grad. Takođe, treba napraviti planove za praćenje i evaluaciju uticaja titule na grad, te za objavljivanje rezultata evaluacije.

KRITERIJUM 2: EVROPSKA DIMENZIJA

Evropska dimenzija je u središtu programa EPK. Važno je naglasiti da je usmjerena na stanovnike grada, ali i šire, jer je jedan od ciljeva povećanje svijesti o raznolikosti kultura u Evropi, kao i o njihovim zajedničkim karakteristikama. Za gradove to znači povezivanje lokalnog konteksta s evropskim okvirom. Stručna komisija zato posebnu važnost pridaje obimu i kvalitetu planiranih aktivnosti, kojima grad kandidat naglašava zajedničke aspekte evropskih kultura, baštine i istorije, kao i evropske integracije i drugih aktuelnih evropskih tema. Veoma je važno planirati aktivnosti u kojima učestvuju evropski umjetnici, te ostvariti saradnju s akterima ili gradovima u raznim zemljama, uključujući, prema potrebi, i gradove koji su bili raniji nosioci naslova. Gradovi kandidati po pravilu se oslanjaju na podršku drugih, prošlih i budućih EPK, s kojima sarađuju kroz razne projekte.

KRITERIJUM 3: KULTURNI I UMJETNIČKI SADRŽAJ

EPK je projekat razvoja kulture koji je prije svega okrenut budućnosti. Posebno izrađen program za godinu titule treba biti na visokom umjetničkom i kulturnom nivou. Stručna komisija zato ocjenjuje sljedeće: jasnu i dosljednu umjetničku viziju jednogodišnjeg kulturnog programa, uključenost lokalnih umjetnika i organizacija, širinu i raznovrsnost aktivnosti, te sposobnost spajanja lokalne kulturne baštine i tradicionalnih umjetničkih formi s novim, inovativnim i eksperimentalnim kulturnim izrazima. Prijavna knjiga, tj. Bid Book, trebalo bi da sadrži dovoljno podataka o predloženim projektima kako bi Stručna komisija mogla razumjeti usklađenost programa i umjetničke vizije sa strategijom i ciljevima.

KRITERIJUM 4: SPOSOBNOST REALIZACIJE

Grad kandidat mora pokazati sposobnost realizacije složenog i obimnog programa kao što je EPK. Iskustvo je pokazalo da postoji nekoliko ključnih faktora za uspjeh. Prvi je održiva dugoročna međustranačka politička predanost projektu. U mnogim gradovima EPK dolazi do promjene političkog vođstva tokom sedam godina od kandidature do kraja godine titule. Nužno je da se sve političke stranke odnose prema EPK kao prema nestranačkom projektu koji ide u korist grada. Politička nestabilnost ne bi se smjela nepovoljno odraziti na prijavu. Drugo, neophodno je ostvariti blisku saradnju između menadžmenta projekta EPK i odjeljenja gradske uprave. To je potrebno ne samo tokom pripreme faze i u samoj godini titule nego i nakon toga: potrebno je osigurati prelaz na razdoblje nakon godine titule, da bi nasljeđe projekta bilo što dugotrajnije i uticajnije.

KRITERIJUM 5: DOMET

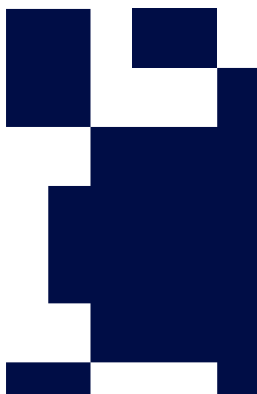
Uspjeh projekta EPK, a svakako i ključni dio njegovog nasljeđa, može se mjeriti aktivnim učešćem građana. S tim treba početi još u priprema fazi. Nedavne EPK i gradovi kandidati održali su stotine sastanaka sa građanima, tražeći njihovo mišljenje o mogućim programima i ukupnoj percepciji projekta. Traži se aktivno uključivanje, a ne samo učestvovanje u svojstvu publike. Timovi koji pripremaju prijave uložili su svjestan napor da uključe one koji obično ne učestvuju u kulturnom životu grada. Stoga Stručna komisija procjenjuje stepen uključenosti lokalnog stanovništva i civilnog društva u pripremu prijave i realizaciju inicijative EPK. Posebna pažnja poklanja se djeci i mladima, marginalizovanim grupama i osobama u nepovoljnom položaju, poput manjina, osoba s invaliditetom i starijih osoba.

KRITERIJUM 6: MENADŽMENT

Ova kategorija kriterijuma takođe uključuje više faktora: izvodivost strategije za prikupljanje sredstava i predloženog budžeta, što prema potrebi uključuje planove za traženje finansijske podrške iz programa i fondova EU, te obuhvata pripremu fazu, godinu titule, evaluaciju i odredbe za aktivnosti povezane s nasljeđem i planiranje za slučaj nužde. Tu su i struktura menadžmenta i realizacije inicijative koja uključuje i odredbu o odgovarajućoj saradnji s lokalnim vlastima. Sastavni dio ove strukture jeste postupak imenovanja glavnog i umjetničkog direktora i njihovih područja djelovanja, kao i angažman osoblja s odgovarajućim vještinama i iskustvom potrebnim za planiranje i izvršenje kulturnog programa. Menadžment EPK podrazumijeva i sveobuhvatnu marketinšku i komunikacijsku strategiju.

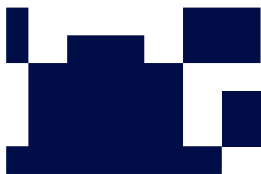
FINANSIRANJE

Kao jedan od najvažnijih aspekata projekta, finansiranje zaslužuje posebno mjesto. Budžeti za projekte EPK su se kroz istoriju znatno razlikovali. U protekloj deceniji budžeti Evropskih prestonica kulture, bez infrastrukturnih ulaganja, kretali su se između 20 i 160 miliona konvertibilnih maraka. Riječ je o iznosima koji se raspoređuju tokom perioda razvoja projekta (od šest do sedam godina). U fazi prijave moguće je dati samo grubu procjenu izvora budućih finansiranja. Cilj programa je dovesti do sistemskih rješenja putem kojih bi gradovi, ali i institucije, javne ustanove, organizacije, kompanije i pojedinci koji djeluju na polju kulture napravili takve promjene koje bi dovele do održivih kulturnih aktivnosti i kulture kao centra i katalizatora tih promjena. Ono što potencijalna kandidatura sigurno donosi jeste otvaranje prostora za brojna partnerstva i saradnju na evropskom nivou, uključujući i lakši pristup EU fondovima, sa akcentom na program Kreativna Evropa. Važno je napomenuti da se projekat Evropske prestonice kulture sastoji iz mnoštva kulturnih i kreativnih projekata višeg i nižeg ranga, koji se svaki pojedinačno finansira po svom specifičnom modelu, u čemu titula EPK značajno pomaže. Grad koji bude izabran za novu Evropsku prestonicu kulture na samom kraju ovog izuzetno složenog razvojnog procesa dobija i nagradu u iznosu od 3 miliona konvertibilnih maraka. U cilju uspješne aplikacije neophodno je da prijavna knjiga, odnosno Bid Book, predviđa realističan budžet i izvodljiv obim aktivnosti. Jedan od tri ključna uslova za uspješnu aplikaciju grada na projekat EPK je, pored dokumenta Strategije razvoja kulture grada i zvanične političke podrške projektu, kontinuiran rast gradskog budžeta za kulturu, što će donijeti značajne promjene na kulturnoj sceni grada.

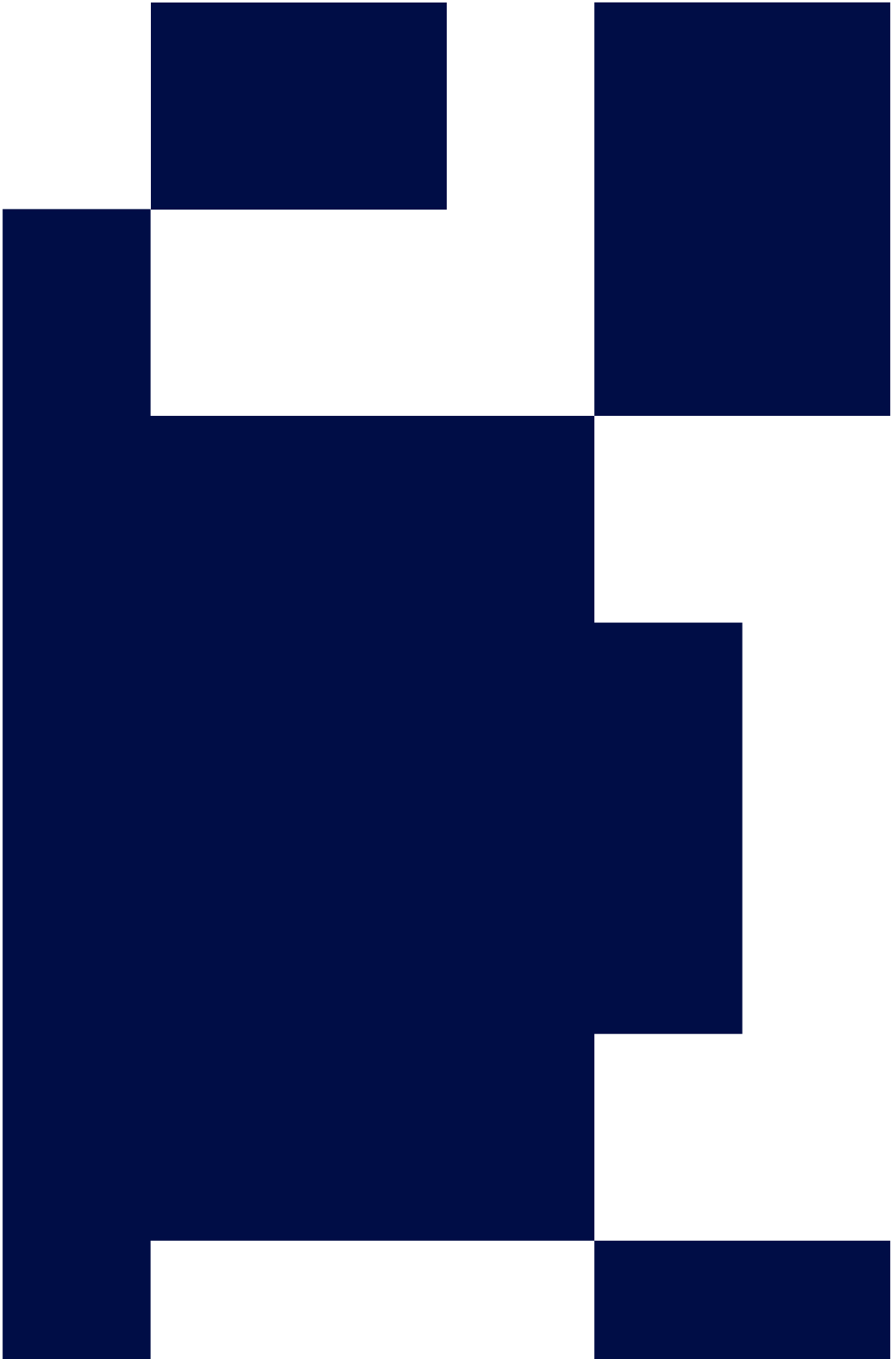

ZEMLJE IZ KOJIH ĆE BITI IMENOVANE EVROPSKE PRESTONICE KULTURE

- 2022. Litvanija, Luksemburg
- 2023. Mađarska, Velika Britanija
- 2024. Estonija, Austrija, **zemlja potencijalni kandidat**
- 2025. Slovenija, Njemačka
- 2026. Slovačka, Finska
- 2027. Letonija, Portugal, zemlja potencijalni kandidat
- 2028. Češka, Francuska
- 2029. Poljska, Švedska
- 2030. Belgija, zemlja potencijalni kandidat
- 2031. Malta, Španija
- 2032. Bugarska, Danska
- 2033. Holandija, Italija, zemlja potencijalni kandidat.

Program Evropska prestonica kulture je postao ključna platforma za pozicioniranje gradova i katalizator za njihovu ekonomsku i kulturnu regeneraciju. U kontekstu ovog projekta, neposredni kulturni, socijalni i ekonomski uticaji su česti, a sposobnost da se obezbijede dugotrajni efekti, postala je značajna i dragocjena u ključnim oblastima kao što su promjena urbane slike grada i razvoj, kako kulturnog, tako i turizma generalno. Samim tim, odlukom da se Banja Luka kandiduje za ovu titulu, grad je ušao u proces jednog velikog razvojnog projekta čija je potencijalna dobit višestruka. Na taj način Banja Luka je dobila šansu da kroz kulturu, kao naš najmanji zajednički imenitelj, izgradi novi održivi sistem neophodan za prosperitet, ali i identitet koji grad, usljed turbulentnih vremena, iznova gubi i ponovo stiče.

ГРАД БАЊА ЛУКА

CITY OF BANJA LUKA